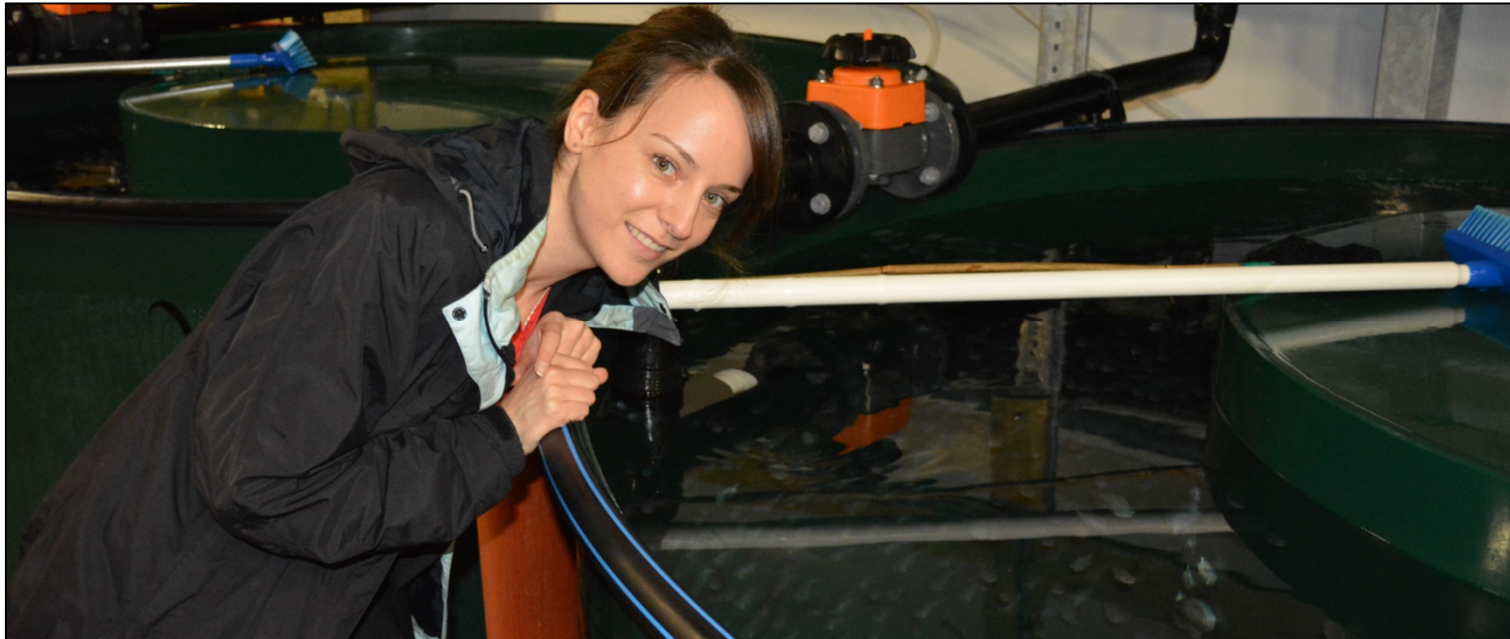

Rensefisk og velferd

Rensefiskkonferansen 2016

Susanna Lybæk
biolog og vitenskapelig rådgiver
susanna@dyrevern.no

Dyrevern
alliansen

Dyrevernalliansen

- 8.000+ medlemmer i Norge
- Opprettet i 2001. Jobber politisk og faglig
- Fast ansatte:
biologer, veterinær, jurist, sivilagronom, statsviter
- Dialog med folkevalgte, NGO, forvaltning og næringsliv
- Informasjon til forbrukere
- Utstrakt internasjonalt samarbeid, bl.a. prosesser i EU

Vårt mål: bedre velferd

- ”Bedre dyrevelferd”-kampanje
- Forbruker-FAQ om matprodukter
- Politisk arbeid for tiltak som mer beite og grovfôr for landdyrene

Dyrevernalliansens veterinær Julie Grell

Dyrevelferdsloven gjelder også rensefisk

§ 3. Generelt om behandling av dyr

Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Utfordring:

Fisken er ingen hundevalp

*Berggyllt
(Foto: Kamilla Utgård, Sjømat Norge)*

Dette er ikke dyrevelferd

~~God ytelse = god dyrevelferd~~

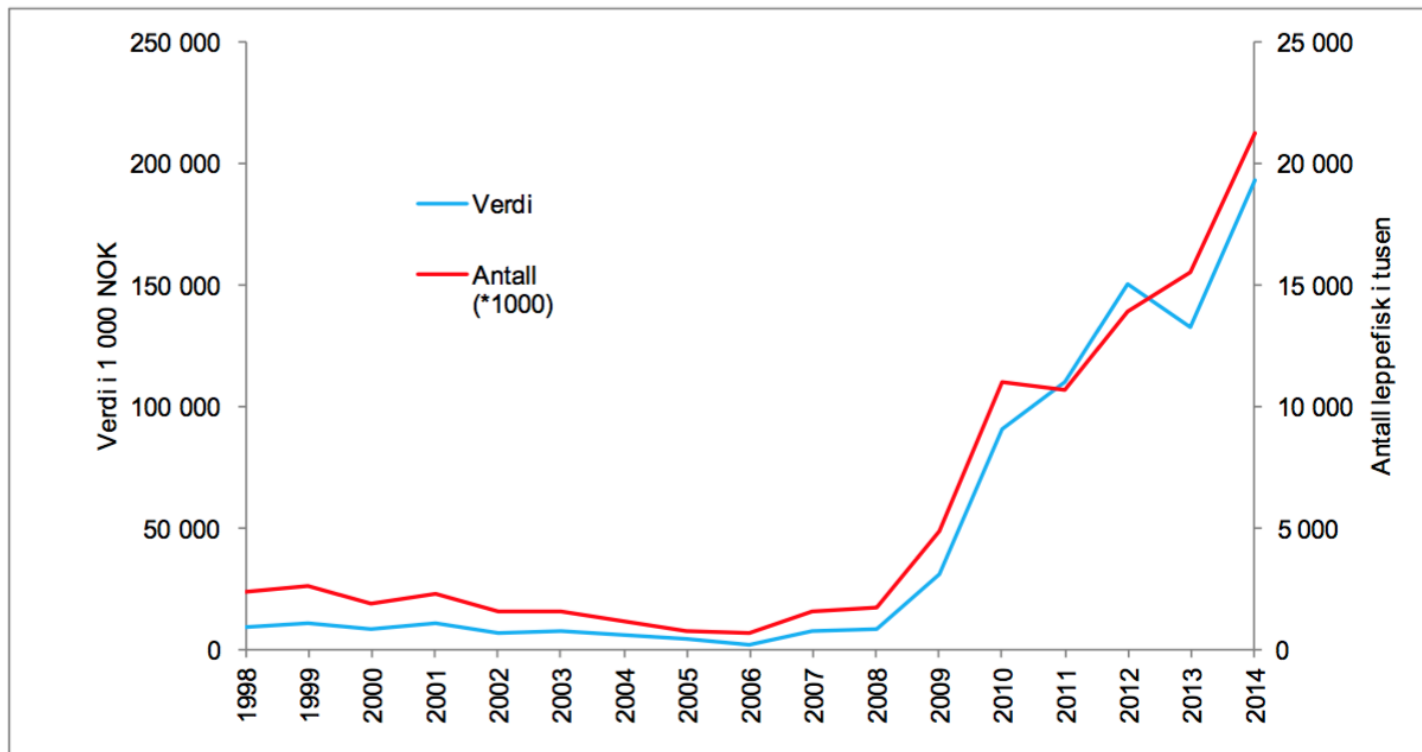
At dyrene yter bra er ikke nødvendigvis et tegn på god velferd!

~~God helse = god dyrevelferd~~

Dyret kan ha svært dårlig velferd selv om fysisk helse er god.

Høyt forbruk av rensefisk

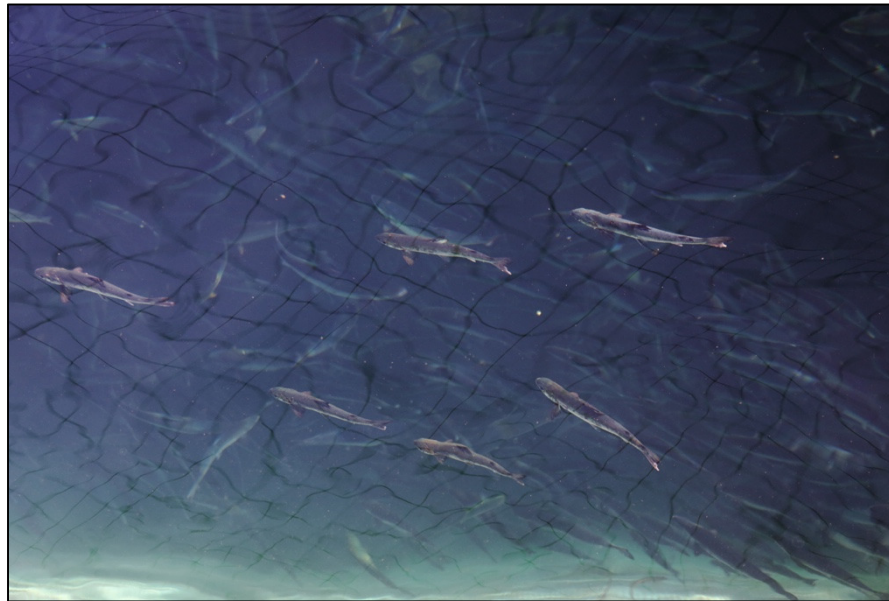
- Høyt forbruk
- 2014: 21 millioner viltfangede leppefisk
  - importert fra Sverige + oppdrettet kommer i tillegg

Dyrevelferdsloven § 24. Tilsyn og stell

Dyreholder skal sikre at dyr får godt tilsyn og stell, herunder sikre at:

dyr beskyttes mot skade, sykdom, parasitter og andre farer. Syke og skadde dyr skal gis **forsvarlig behandling** og avlives om nødvendig

Stress

Hå

De
no

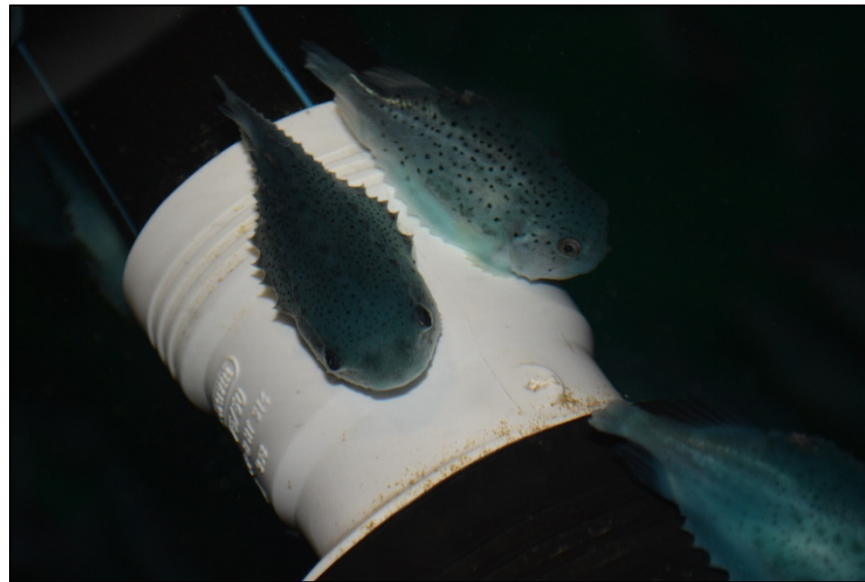

Ved å flytte gangbanen ned, mellom karene, mener Ole Gabriel Kverneland i Akva Group at stresspåvirkningen på settefisken kan reduseres.

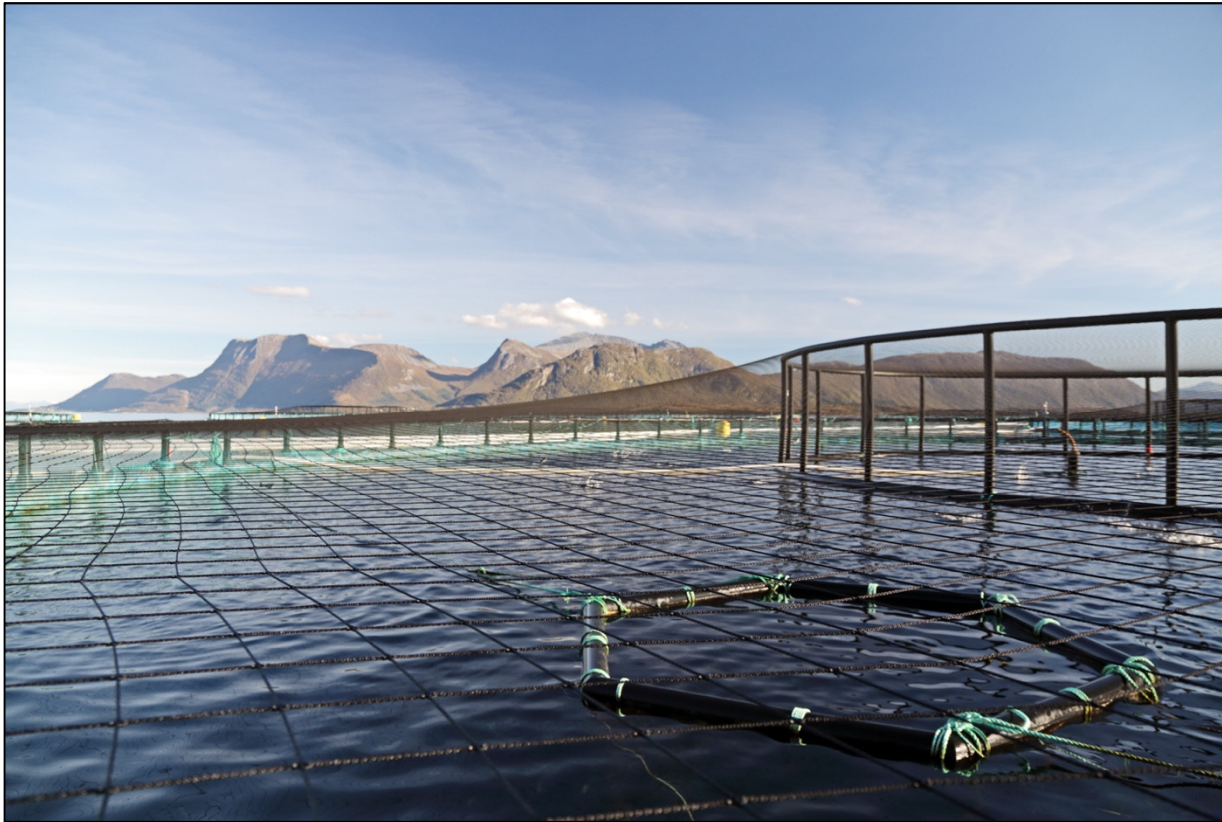
Enkelt grep for å redusere stress i settefiskanlegg

Gode holdninger er kritisk for å sikre velferd

- Stress er uunngåelig, og stressreducerende tiltak må implementeres
- Mangel på kunnskap gir ingen muligheter for forbedring
- Dødelighet er ikke et godt mål for velferd

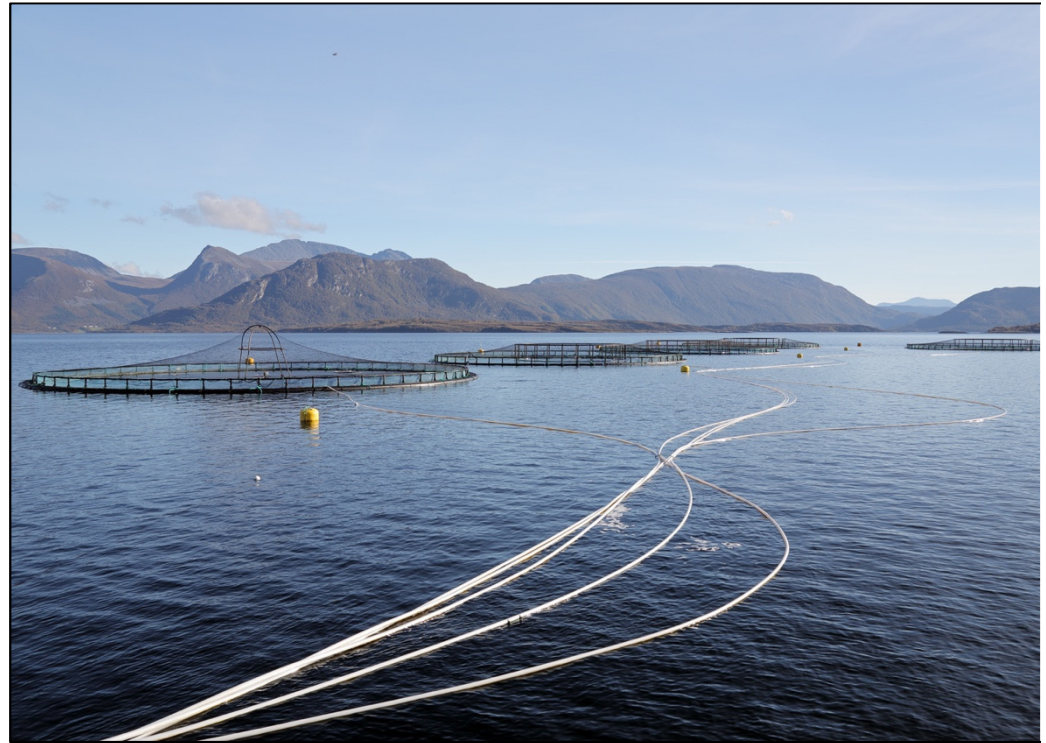

Stressreducerende tiltak

Dødelighet hos rensefisk i fiskeoppdrett

- Transport
- Trykkendringer: dødfiskhov og ved notskifte
- Sult
- Predasjon
- Sykdom og skade
- Utslipp

Dødelighet hos rensefisk i fiskeoppdrett

- ”Ved obduksjon av rensefisk i anlegget fant de at mage og tarm enten hadde fôr (reke, litt begroing, lakselus) eller var uten innhold. En mulig konklusjon på det funnet var at enten spiser fisken – og da spiser den alt den kan, eller så spiser den ikke – og da er effekten liten.”

Dødelighet hos rensefisk i fiskeoppdrett

- Uegnete arter?
  - ”(...), mener Veterinærinstituttet at rødnebb/blåstål og gressgylt ikke burde brukes som rensefisk, og at bruken av grønngylt også bør revurderes med et kritisk blikk.”

Takk for meg!

For faglige oppdateringer:
dyrevern.no/nyhetsbrev

susanna@dyrevern.no